

ZÁKLADY PRÁVNÍCH NAUK

P5**2007-03-21**

OBČANSKÉ PRÁVO:

Charakteristika:

- ✓ Je nejstarší, nejobsáhlejší, nejdůležitější.
- ✓ Upravuje právo mezi všemi subjekty, veškeré majetkové vztahy.

Osoby:

- ✓ **Fyzická osoba** – každá, která fyzicky existuje.
- ✓ **Právníká osoba** – uměle vytvořená osoba, členění:
 - Účelová sdružení majetku (nadace)
 - Zájmová sdružení osob (korporace)
 - Jednotky územní samosprávy (obce, kraje)
 - Jiné subjekty, o kterých to stanoví nějaký zákon (obchodní společnosti, Česká televize aj.)
 - Jménem právnické osoby jedná statutární orgán, který některé kompetence může přenést na statutární orgán, navenek jedná statutární orgán.

Zastupování:

- ✓ Téměř vždy je možné se nechat zastoupit, ale ne např. plná moc aby za mě někdo živil děti.
- ✓ **Způsoby zastupování:**
 - **Plná moc** – kdo, koho, k čemu, za jakých podmínek, podpisy, datum.
 - **Ze zákona** – rodič zastupuje nezletilé děti.
 - **Rozhodnutím (soudu)** – např. při zbavování způsobilosti.
 - **Prokura** – zvláštní druh plné moci, který je udělován v obchodních vztazích.

Domácnost:

- ✓ Tvoří ji osoby, které spolu trvale žijí (společné trvalé bydliště).
- ✓ Společně uhrazují náklady na provoz

Osoby blízké:

- ✓ Příbuzní v řadě přímé – předeek, potomek

Věci:

- ✓ **Nemovité** – veškeré pozemky a stavby spojené pevným základem se zemí. Katastry nemovitostí mají povinnost evidovat všechny pozemky, veřejnost má právo do evidence nahlížet. Při nákupu nemovitosti si nechat předložit výpis z katastru nemovitostí – je zde vlastník, popis pozemku, ale také zástava (váže se k nemovitosti), osobnostní věcná břemena atd.
- ✓ **Movité** – vše ostatní, např. auto.
- ✓ **Součást věci** – vše, co k ní trvale patří a nemůže být odděleno, aniž by se věc znehodnotila.
- ✓ **Příslušenství** – obě věci (hlavní i příslušenství) patří jednomu vlastníkovi a jsou jím trvale určeny k tomu, aby byly užívány spolu.

Situace:

- ✓ **Absolutní** – je znám pouze subjekt na jedné straně a proti němu stojí všichni.
- ✓ **Relativní** – známe-li subjekty.

Věcná práva:

- ✓ **Právo vlastnické**
- ✓ **Právo k věci cizí** – věcná břemena, právo zástavní.

Právo vlastnické:

- ✓ Je to právo absolutní – je to moje a všichni to musí respektovat.
- ✓ **Obsah – vlastník může:**
 - Držet

- Užívat
- Brát plody, užitky
- Disponovat
- ✓ **Omezení vlastnického práva:**
 - **Ze zákona** – např. zničit dům rozebráním cihlu po cihle :).
 - **Vlastním úkonem** – např. pronájem.
 - **Vyvlastnění**– násilné odnětí vlastnického práva, musí být splněno pět podmínek:
 - Ze zákona – ve stavebním zákoně 9 situací
 - Ve veřejném zájmu
 - Nelze-li účelu dosáhnout jinak
 - Jen pro stanovený účel – není možné pozemky použít na jiný účel.
 - Za náhradu – finanční + mám-li trvalé bydliště, nutná náhrada co do velikosti, kategorie, typu, v daném územním obvodu.
- ✓ **Sousedská práva** – ošetřena pouze třemi paragrafy, například řeší obtěžování (zvířata, pach, zvuk, voda aj.) – pokud se nedohodneme (je vhodné dobře vycházet), možná je pokuta, dále soudní cesta.
 - Můžu sousedovi uříznout přesahující větev? Ano, na hranici pozemku a ve vhodném vegetačním období.
 - Můžu utrhnout jablko? Ne
 - Musím uklidit shnilé jablko? Ne.
 - Můžu upravit řečiště potoka na svém pozemku? Ne, voda je majetek státu.
 - Nikdo nemá povinnost mít svůj pozemek oplocený. Plot, který jsem zřídila já nebo můj právní předchůdce, musím udržovat v takovém stavu, abych nikoho neohrožovala na zdraví a majetku.
 - Stavba na hranici pozemku, soused chce opravovat, musím ho pustit na svůj pozemek a on musí pozemek uvést do původního stavu a případně nahradit škodu.
 - Zvířata – zabezpečit, aby zvíře nebylo na cizím pozemku, ale: štěkající pes na hlídání v noci ruší noční klid, kočka, včelstvo.